

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/18/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200251
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200251.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa: V., zastúpený JUDr. Jánom Vaškom, advokátom AK so sídlom Prievidza, Ul. Podjavorinskej č. 3, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. novembra 2012, č. k. 12Sd/84/2012-32, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 15. novembra 2012, č. k. 12Sd/84/2012-32, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 22. februára 2012 a rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX z 27. februára 2012 z r u š u j e a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

II. Odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 314,22 € k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, JUDr. Jána Vaška, do troch dní.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 15.11.2012, č. k. 12Sd/84/2012-32, podľa § 250q Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) potvrdil rozhodnutie z 22. 02.2012 číslo XXX XXX XXXX, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len ZSP) od 24.01.2012 priznaný starobný dôchodok v sume 449,80 € mesačne, v spojení s rozhodnutím z 27.02. 2012 číslo XXX XXX XXXX, ktorým odporkyňa rozhodla § 81 ods.1 a § 112 ods.2 ZSP rozhodla tak, že navrhovateľovi sa od 24.01.2012 vypláca starobný dôchodok v sume 449,80 € mesačne a súčasne mu od 20.04. 2012 odňala nižší invalidný dôchodok (372,70 €).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd zistil, že navrhovateľovi vznikol nárok na starobný dôchodok splnením stanovených podmienok, a to minimálne 15 rokov dôchodkového poistenia a dovŕšením veku 55 rokov, t.j. dňom 24. 01.2012 v zmysle § 65 ods.2 a § 274 ZSP v spojení s § 21 ods.1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSZ“). Odporkyňa postupovala vecne správne, ak starobný dôchodok vypočítala podľa preukázateľných

skutočností v súlade s platnými právnymi predpismi, pričom, že obdobie dôchodkového poistenia (zamestnania) zhodnotila podľa osobného listu dôchodkového poistenia v rozsahu 13 370 dní , t.j. 36,6302 roka a jeho sumu určila podľa § 66 ods.1 ZSP ako súčin priemerného osobného mzdového bodu 1,2106 (zisteného z rozhodujúceho obdobia rokov 1982 až 2011, rokov dôchodkového poistenia 21,2192 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty k vzniku nároku, ktorá je 9,8182 €. Starobný dôchodok bol v súlade s § 82 a opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č.344/2011 Z.z. zvýšený o 3,3%, t.j. o 14,40 € zvýšený na 449,80 € mesačne.

Námietku navrhovateľa o nezapočítaní obdobia rokov 1993 do roku 1995 a obdobie od 27.12.1999 do 1.9.2003 považoval krajský súd za irelevantnú, z dôvodu, že počas tohto obdobia bol vedený na úrade práce ako nezamestnaný a keďže v tomto období nepoberal podporu v nezamestnanosti, táto doba nie je obdobím dôchodkového poistenia.

Z uvedených dôvodov krajský súd považoval rozhodnutia odporkyne sú správne a zákonné. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. s odôvodnením, že navrhovateľ nebol v konaní úspešný, preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že v rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku mu nebolo zohľadnené obdobie rokov 1972 až 1981 a 2001 až 2003, čo podstatným spôsobom ovplyvnilo výpočet jeho starobného dôchodku. Zdôraznil, že ide o dlhé obdobie, ktoré mu nebolo započítané s odôvodnením, že bol nezamestnaný a nepoberal príspevok v nezamestnanosti. Túto skutočnosť považoval za rozpor s Ústavou Slovenskej republiky s čl. 12, ktorý zaručuje rovnosť v právach čl. 35 ods.1,2,3, ktoré zaručujú právo na prácu a ak mu štát po dlhú dobu prácu nevedel zabezpečiť a on sa o to tiež maximálne snažil, nemôže byť tým poškodený aj pri výpočte jeho starobného dôchodku, keď v určitom období sa uvedené doby hodnotili ako náhradná doba a po zmene zákona sa už toto obdobie nezapočítavalo. Už len z týchto dôvodov by malo byť napadnuté rozhodnutie zrušené. Navyše poukázal na to, že nebol nikým upozornený na možnosť platiť si sám príspevok na sociálne poistenie, pokiaľ ho za neho, v rozpore s Ústavou, neplatil štát. Keďže týmito argumentmi sa nezaoberal ani krajský súd, považuje rozsudok súdu prvého stupňa aj za nepreskúmateľný. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov konania za právne zastupovanie pred súdom prvého stupňa vo výške 312,66 € a trovy odvolacieho konania vo výške 67,88 € .

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní starobného dôchodku a odňatí invalidného dôchodku.

Z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý tvorí súčasť rozhodnutia z 22.02.2012 o priznaní starobného dôchodku vyplýva, že navrhovateľovi boli v plnom rozsahu pre výšku starobného dôchodku zhodnotené obdobia dôchodkového poistenia od 01.09.1972 do 15.10.1991, od 17.10.1991 do 19.12.1999 (z toho od 10.01.1995 do 19.12.1999 doba poberania invalidného dôchodku priznaného podľa § 29 ZSZ), od 27.12.1999 do 31.12.2000 (doba nezamestnanosti) a doba od 08.10.2003 do 23.01.2012.

Odporkyňa správne ako dobu dôchodkového poistenia nehodnotila dobu evidencie navrhovateľa v evidencii uchádzačov o zamestnania od 01.01.2001 do 01.09.2003, keďže v tejto dobe navrhovateľovi nebola vyplácaná podpora v nezamestnanosti a preto sa uvedené obdobie podľa § 9 ods.1 písm. d) ZSZ v znení platnom od 01.01.2001 do 31.12.2003 nehodnotí ako náhradná doba.

Navrhovateľ namietal i nezapočítanie obdobia poberania čiastočného invalidného dôchodku, t.j. obdobia od 20.12.1999 do 26.12.1999. Uvedené doba nie je náhradnou dobou v zmysle § 9 ZSZ, preto ju odporkyňa nehodnotila v súlade so zákonom.

Za obdobia evidovania v evidencii uchádzačov o zamestnanie pred 01.01.2004 zákon nepripúšťal možnosť doplatenia poistného.

Z dávkového spisu vyplýva, že navrhovateľ bol od 01.12.1984 poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, priznaného podľa zákona č.121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení a vypočítaného z

priemerného mesačného zárobku (ďalej len PMZ“) za roky 1979 až 1983. Od 10.01.1995 do 19.12.1999 bol poberateľom invalidného dôchodku, priznaného podľa § 29 ZSZ a vymeraného z PMZ za roky 1991, 1990, 1989, 1988 a 1986; od 20.12.1999 bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vymeraného z toho istého PMZ a od 17.10.2008 mu bol podľa § 263 ZSP v spojení s § 29 ZSZ znovu priznaný invalidný dôchodok, vymeraný z rovnakého PMZ ako predtým priznaný dôchodok.

Podľa § 79a ZSP suma starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý poberá alebo poberal invalidný dôchodok, sa nesmie určiť z nižšieho priemerného osobného mzdového bodu, než z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku.

Podľa § 293ad veta prvá a druhá ZSP na účely § 79a sa osobný mzdový bod poistenca, ktorému bol invalidný dôchodok vypočítaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, určí podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona.

Z rozhodnutia odporkyne z 22.02.2012 o priznaní starobného dôchodku nevyplyva, že by odporkyňa posudzovala nárok navrhovateľa na starobný dôchodok a jeho výšku aj z hľadiska ustanovenia § 79a v spojení s § 293ad ZSP. Vzhľadom na to odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a preto rozsudok krajského súdu zmenil a obe rozhodnutia odporkyne zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie podľa § 220 v spojení s § 250j ods.2 písm. a) O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne opätovne rozhodnúť o priznaní starobného dôchodku aj podľa § 79a a § 293ad ZSP a následne rozhodne podľa § 81 ZSP o vyplácaní toho z dôchodkov, ktorý je vyšší.

V prejednávanej veci bol navrhovateľ úspešný. V konaní bol zastúpený advokátom, ktorého splnomocnil na zastupovanie po podaní opravného prostriedku, preto mu patrí náhrada za 2 úkony právnej pomoci v roku 2012 (príprava a prevzatie zastupovanie + účasť na pojednávaní dňa 15.11.2012) po 58,69 € a 2x paušálnu náhradu po 7,63 € za úkon. Advokát bol prítomný na pojednávaní 15.11.2012, patrí mu preto náhrada cestovného vo výške 37,44 € (/0,288 - náhrada za 1 km x 130 km Trenčín Prievidza a späť) a náhrada za stratu času 6 polhodín po 12,71 € (76,26 €). Za 1 úkon právnej pomoci - podanie odvolania v roku 2013 patrí náhrada 60,07 € a 1 x režijný paušál 7,81 €. Pokiaľ si právny zástupca v konaní uplatnil i náhradu za oboznámenie sa so súdnym spisom, za tento úkon mu odvolací súd náhradu trov nepriznal, nakoľko táto náhrada je zahrnutá v úkone, ktorým je príprava a prevzatie zastúpenia. Náhradu trov konania 314,22 € (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a),b),c), § 16, § 17 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.Z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi do rúk jeho právneho zástupcu v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok